

Utjecaj prenapučenosti staja na zdravlje i proizvodnost mliječnih krava

Izv.prof.dr. Antun Kostelić

Prof.dr.sc. Krešimir Salajpal

Sveučilište u Zagrebu Agronomski fakultet

16. Savjetovanje uzgajivača goveda Republike Hrvatske

Prenapučenost staja

- Broja krava veći nego što je predviđeno površinom i brojem ležišta u staji
- Sve češće u Hrvatskoj
- Projekt Zagrebačke županije i Agronomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu
- *Upravljanje zdravljem stada s ciljem razvoja konkurentnije proizvodnje mlijeka i mesa*

Razlozi prenapučenosti

- Nemogućnost izgradnje nove staje ili adaptacija postojeće
- Nedostatak ispusta
- Potreba za povećanjem ukupne količine mlijeka kako bi se zadržala konkurentnost u proizvodnji
- Mogućnost ostvarivanja potpora obzirom na obradive površine (broj uvjetnih grla).

Primjer

- Farma kapaciteta 500 krava u laktaciji
- U objektima se nalazi 800 krava u laktaciji
- Uzrok – površine i ostvarivanje potpora

Dobrobit

- Krave su socijalne životinje
- Na ponašanje utječu brojni čimbenici
- Broj grla u staji
- Dobna struktura
- Konstrukcija staje, vrsta poda, način izngojavanja
- Način hranidbe
- Broj mjesta na hranidbenom hodniku

Aktivnosti krava tijekom 24 sata

Aktivnost	Vrijeme potrebno tijekom dana (sati)
Hranidba	3-5
Ležanje/odmaranje	12-14
Socijalna interakcija	2-3
Preživanje	7-10
Napajanje	30 min
Mužnja s popratnim aktivnostima	2,5-3,5

- Prenapučenost dovodi do poremećaja u aktivnostima (ponašanju)
- Smanjena socijalna interakcija
- Kraće vrijeme ležanja
- Krave leže u blatnom hodniku
- Prilikom hranjenja i napajanja dolazi do naguravanja krava

- Jači stupanj agresivnosti
- Stres – smanjuje mliječnost i konzumaciju hrane
- Pad mliječnosti

Zdravlje

- Poremećaj u konzumaciji
- Nedovoljno mjesta na hranidbenom stolu
- Ležanje na blatnom hodniku
- Veći rizik od pojave mastitisa (kontaminacija vimena balegom)
- Veći rizik od ozljeda ligamenta i tetiva prilikom ustajanja
- Veći rizik od bolesti papaka

- Teže uočiti životinju u estrusu
- Teže uočiti bolesnu ili sumnjivu životinju
- Naročito ako nema dovoljno mjesta na krmnoj zabrani
- Kako npr. prepoznati kravu bez apetita?

Proizvodnost

- Ugrožena
- Poremećaj u konzumaciji hrane – naguravanje
- Stres smanjuje konzumaciju i mliječnost
- Prihvatljiva do 120%
- Iznad dolazi do pada mliječnosti kod pojedinih grla
- Ukupna količina mlijeka raste ali može pasti po pojedino grlu

Zaključak

- Sve veći problem na farmama
- Zbog nemogućnosti gradnje ili adaptacije postojećih objekata
- Prostorni planovi ne dozvoljavaju povećanje kapaciteta farmi
- Dobrobit?
- Zdravlje?
- Životinje slobodne od stresa?
- Osim povećanja ukupne količine mlijeka koliki su gubitci zbog npr. poremećaja u reprodukciji zbog prenapučenosti?

Hvala na pozornosti?